

beboerne". Ganske vist har man derved affaaaret den Løvl, der er fremkommen om, hvorvidt egentlig personligt Arbejde kunde kræves ved denne Forlægning, hvilket her vistnok vilde være ubilligt, forsaavidt det forklaredes saaledes, at alt Arbejde med Hænder skulde kunne paalægges Beboerne, men jeg vil bemærke, at det maaste kunde være noget tvivlsomt, og jeg tror, at det i alt Fald er godt, at det blev udtryffeligt udtalt, om det er Udvalgets Mening, at der skulde kunne kræves Arbejde og Vægt til de andre Foranstaltninger i Anledning af Opvarmningen. Det forekom mig, at den ærede Ordfører udtalte, at det var en Selvfølge, at dette ikke forvredes; men det kan maaste være noget tvivlsomt, om det dog ikke ligger i Ordene, saaledes at det trænger til en bestemt Antydning, om Meningen er den, at der kunde kræves den Vægt, og navnlig det Arbejde ved Anbringelsen af Varmeapparater, Opførelsen af Skorstene o. s. v., der var nødvendigt. Jeg vilde blot henvende Opmærksomheden derpaa; det er i og for sig ikke store Gjenstande, der handles om, og det kan ogsaa være, at paa de fleste Steder Vægt og Arbejde er affattet, saa at der alligevel kommer en Forskjel tilstede, som ikke lader sig ændre, hvis man ikke vil gaa en hel anden Vej. Smidletid skal jeg ikke have Noget imod, at Paragrafen affattes saaledes, som det foreslaas af Udvalget.

Med Hensyn til Hovedspørgsmaalet, som har givet Anledning til en Skilsmisse i Udvalget mellem et Flertal og et Mindretal, kan jeg ikke ret indse, at der skulde være tilstrækkelig Grund til at gaa bort fra Forslaget i sin Realitet, saaledes som dette er kommet fra det andet Ting, og det forekommer mig, at man gaar Tiendeieren temmelig nær ved den Maade, hvorpaa man har behandlet ham i Flertallets Forslag. Jeg har jo vel hørt de Grunde, som under første Behandling bleve anførte for, at man skulde gaa en anden Vej end den, der var bragt i Forslag, men forsaavidt som man har villet fremhæve Mislighederne ved den Vej, der er foreslaet af Folkethinget, forekommer dette mig i og for sig at være ubegrundet. Man har sagt, at der var noget Uheldigt i, at Anbringelsen af Kaffelovne skulde være afhængig af, om Flertallet i Menigheden ønskede en saadan Foranstaltning. Der er jo allerede af den ærede Ordfører for Mindretallet gjort en Bemærkning i saa Henseende, men jeg maa tilføje, at det jo egentlig heller ikke er saa, at det er Flertallet, der kræver Opvarmningen, men det er Kirkesynet, det er kort sagt det samme ganske simple Forhold, der ellers findes Sted, at der ikke opstaar nogen Forpligtelse, førend Kirkesynet har paalagt den. Kirkesynet har mange forskellige Slags Spørgsmaal at tage under Overveelse, hvor det ogsaa kan komme an paa at vide, hvorledes Stemningen i Menigheden er, inden det tager sin Beslutning, og i denne Sag, om hvilken der kan være forskellige Meninger og Løvl, synes det mig at ligge særligt nær,

at det opfordres til udtryffeligt at høre Menigheden. Med Hensyn til selve Byrden ved Opvarmningen forekommer det mig, at det — ganske frasat den forholdsvise betydelige Udgift, som den kan medføre, og som vel at mærke kan ramme de Tiendeiere, som ikke have let ved at bære den, og som i det Hele ere saaledes stillede, at det kan falde tingt nok paa dem at udføre den første Bestemmelse om Tilvebringelse af Kaffelovne — er meget uheldigt at lægge denne Opvarmingsbyrde over paa Tiendeieren, thi det er jo aldeles bestemt afvigende fra den Grundtanke, der gaar gjennem Forpligtelsen for Kirkeieren ligeoverfor Menigheden. Denne Tanke er den, at han har Forpligtelse til at anskaffe, ordne og indrette forskellige bestemte Ting, som maa anses for fornødne for Kirkerne og Kirkegaardene, men egentlig ogsaa kun dette. Foruden at levere det, der i saa Henseende bruges og benyttes af Menigheden, har han, saavidt jeg veed, ingen anden Forpligtelse end at levere Brød og Vin til Altrets Sakramente, og selv med Hensyn hertil, har man efter Loven af 1861, navnlig paa Grund af de Ubøgheligheder, der kunne opstaa af Spørgsmaalet om, hvorvidt man bringte for meget eller for lidt — et særdeles ubøgheligt Spørgsmaal — en Bestemmelse, der gaar ud paa, at Kirkeieren skal svare et vist aarligt Beløb til Præsten, som da afholder Udgiften. Her kommer man imidlertid ind paa Noget, der maaste i endnu højere Grad har den Ulempe ved sig, at der let kan opstaa Spørgsmaal, om det Fornødne bliver ydet i tilstrækkelig Grad, og om det er rigtigt udført fra de Paagældendes Side. Det kan ikke negtes, at det under alle Omstændigheder bliver en ganske ny Slags Byrde, der bliver paalagt Tiendeieren. Man kommer altsaa, som den ærede Ordfører for Mindretallet gjorde opmærksom paa, ved overhovedet at gaa ind paa denne Del af Lovforslaget, overordentlig stærkt bort fra Bestemmelserne i den Lov, der blev vedtagen for 12 Aar siden, idet denne udtryffeligt udtaler, at der ikke skal kræves Foranstaltninger til Kirkenes Opvarmning, men kun at vedkommende Tiendeier maa finde sig i, at det sker. Nu vil man ikke alene gjøre det ene Skridt, som jeg mener kan forsvares under de nuværende Omstændigheder, at paalægge Tiendeieren, naar det kan ske paa en moderat Maade, at skaffe Varmeapparater tilstede, men man paalægger ham endogsaa yderligere at skaffe Opvarmning tilstede paa de almindelige Delligdage, hvilket efter min Mening vil være en meget haard Fremgangsmaade, der kan falde meget trykkende paa mange, eller i alt Fald paa enkelte Tiendeiere, og som tilmed bringer Tiendeieren ind i et Forhold til Menigheden, som vistnok, om jeg saa maa sige, stadigt vil være rigere paa Ubøgheligheder end paa Bøgheligheder, og som derfor helst maa undgaaes. Det forekommer mig, at de Bestemmelser, som fandtes i Lovforslaget — naar man da